

جغرافیا ۲

نواحی زیستی

زیست کره یا بیوسفر:

یکی از چهار محیط کره زمین، زیست تکره (بیوسفر) است که موجودات زنده را شامل می شود.

دانشمندان حدس می زنند که آفرینش حیات روی سیاره زمین، میلیونها سال پیش آغاز شده و زیست کره به تدریج روی سیاره زمین گسترش یافته و در دوره های مختلف زمین شناسی تغییراتی کرده است.

بوم سازگان یا اکوسیستم:

یعنی مجموعه ای از موجودات زنده که با یکدیگر و با محیطی که در آن زندگی می کنند، در ارتباط و تعامل اند.

یک جنگل، یک چمنزار، یک دریاچه آب شیرین و...، یک بوم سازگان یا اکوسیستم است.

هر بوم سازگان از دو بخش زنده و غیرزنده تشکیل شده است.

بخش زنده:

تولیدکنندگان (گیاهان)، مصرف کنندگان رده اول (گیاه خواران)

مصرف کنندگان رده دوم (گوشتخواران)،

جغرافیا ۲

تجزیه کنندگان (باکتری‌ها و ...)

بخش غیرزنده:

سنگ ، خاک، هوا ، آب و .. .

زیست‌بوم یا بیوم:

زیست‌بوم از تعدادی بوم سازگان تشکیل شده است و وسعت زیادی دارد. زیست بوم‌ها نواحی وسیع جغرافیایی هستند که در آنها انواع خاص و مشابهی از گیاهان و جانوران زندگی می‌کنند و به همین سبب، یک ناحیه را به وجود می‌آورند که از سایر نواحی متمایز می‌شود؛ مانند زیست‌بوم توندرا یا زیست‌بوم جنگل‌های بارانی استوایی..

عوامل سازنده زیست‌بوم:

موقعیت جغرافیایی

شرایط آب و هوایی (دما، تبخیر، بارش)

شکل ناهمواری‌ها

ارتفاع از سطح زمین

جنس خاک‌ها

جغرافیای زیستی:

جغرافیا ۲

جغرافیای زیستی شاخه‌ای از دانش جغرافیای طبیعی است که چگونگی و علل پراکندگی بوم‌سازگان‌ها، گونه‌ها و زیست‌بومها را در سطح زمین و در دوره‌های زمین‌شناسی مطالعه می‌کند. جغرافیای زیستی در مطالعات خود از دانش بوم‌شناسی یا اکولوژی نیز استفاده می‌کند. اکولوژی دانشی است که ارتباط و وابستگی موجودات زنده را با محیطی که در آن زندگی می‌کنند، مطالعه می‌کند.

تقسیم‌بندی وایتکر برای زیست‌بومها:

تقسیم بندی با توجه به دو عامل

دما و بارش

طبقه‌بندی گودی برای زیست‌بومها:

طبقه‌بندی در هشت گروه زیست‌بوم است.

رابطه پوشش گیاهی با ارتفاع:

هرچه ارتفاع افزایش م بیابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آنها کمتر و کوتاه‌تر می‌شود.

به علاوه، شیب دامنه‌ها بر عمق خاک و زهکشی آن اثر می‌گذارد. در دامنه‌های پرشیب، ضخامت خاک کمتر است و این دامنه‌ها کمتر می‌توانند آب را در خود نگه دارند.